T079 BL IX (51) 1451 Căn Bản Thuyết Nhất Hữu Bộ Tỳ Nại Da Tạp Sự Q12

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1451 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA TAÏP SÖÏ, Quyeån 12 1

CAÊN BAÛN THUYEÁT
NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA
TAÏP SÖÏ
QUYEÅN 12

10. Nhieáp tuïng - Nhaân duyeân veà Nan-ñaø (tieáp theo): Phaät baûo Nan-ñaø: Thai nhi vöøa sanh ra raát khoå naõo, duø nam hay nöõ ñeàu ñöôïc quaán taû laïi suoát ngaøy ñeå ôû choã maùt, hoaëc trong noâi, hoaëc trong loøng meï ñeàu caûm thaáy khoå naõo. Ví nhö traâu boø bò loät da neáu ôû gaàn töôøng thì bò truøng ôû töôøng ruùc caén, gaàn coû caây thì bò truøng ôû coû caây ruùc caén... Khi ngöôøi duøng nöôùc noùng taém cho beù, beù cuõng caûm thaáy khoå naõo; ví nhö ngöôøi bònh huûi da lôû loùi, maùu muõ tuoân ra laïi bò ñaùnh baèng gaäy raát laø ñau ñôùn. Ñöùa beù môùi sanh phaûi ñöôïc uoáng söõa meï môùi ñöôïc lôùn. Söõa meï trong Thaùnh phaùp luaät goïi laø maùu ñuïc, ñöùa beù môùi sanh coù voâ bieân khoå naõo nhö vaäy, khoâng chuùt gì vui. Ai laø ngöôøi coù trí laïi ôû trong bieån khoå luyeán AÙi naøy maø sanh ra vaø chòu luaân chuyeån maõi khoâng ngöøng nghæ. Ñöùa beù sanh ra ñöôïc baûy ngaøy thì coù taùm vaïn hoä truøng ruùc trong thaân ñeå aên, coù moät loaïi hoä truøng teân AÊn toùc ruùc nôi chaân toùc ñeå aên; coù hai loaïi hoä truøng teân laø Tröông taïng vaø Thoâ ñaàu ruùc ôû treân ñaàu ñeå aên; coù moät loaïi hoä truøng teân laø Nhieãu nhaõn ruùc ôû trong maét ñeå aên; coù boán loaïi hoä truøng teân laø Khu truïc, Boân taåu, OÁc traïch vaø Vieân maõn ruùc ôû trong naõo ñeå aên; coù moät loaïi hoä truøng teân laø Ñaïo dieäp ruùc ôû trong tai ñeå aên; coù moät loaïi hoä truøng teân laø Taøng khaåu ruùc ôû trong muõi ñeå aên; coù hai loaïi hoä truøng teân laø Dieâu tròch vaø Bieán tròch ruùc ôû nôi moâi ñeå aên; coù moät loaïi hoä truøng teân laø Maät dieäp ruùc ôû trong raêng ñeå aên; coù moät loaïi hoä truøng teân laø Moäc khaåu ruùc nôi chaân raêng ñeå aên; coù moät loaïi hoä truøng teân laø Chaâm khaåu ruùc ôû nôi löôõi ñeå aên; coù moät loaïi hoä truøng teân laø Lôïi khaåu ruùc ôû döôùi cuoáng löôõi ñeå aên; coù moät loaïi hoä truøng teân laø Thuû vieân ruùc ôû trong raêng ñeå aên; coù hai loaïi hoä truøng teân laø Thuû cöông

vaø Ban khuaát ruùc nôi baøn tay ñeå aên; coù hai loaïi hoä truøng teân laø Ñoaûn huyeàn vaø Tröôøng huyeàn

SOÁ 1451 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA TAÏP SÖÏ, Quyeån 12 2

ruùc nôi coå tay ñeå aên; coù hai loaïi hoä truøng teân laø Vieãn tyù vaø Caän tyù ruùc nôi caùnh tay ñeå aên; coù hai loaïi hoä truøng teân laø Duïc thoân vaø Dó thoân ruùc nôi yeát haàu ñeå aên; coù hai loaïi hoä truøng teân laø Höõu oaùn vaø ñaïi oaùn ruùc nôi ngöïc ñeå aên; coù hai loaïi hoä truøng teân laø Loa boái vaø Loa khaåu ruùc ôû trong thöt ñeå aên; coù hai loaïi hoä truøng teân laø Höõu saéc vaø Höõu löïc ruùc ôû trong maùu ñeå aên; coù hai loaïi hoä truøng teân laø Duõng kieän vaø Höông khaåu ruùc ôû trong gaân ñeå aên; coù hai loaïi hoä truøng teân laø Baát cao vaø Haï khaåu ruùc nôi xöông soáng ñeå aên; coù hai loaïi hoä truøng ñeàu teân Chæ saéc ruùc ôû trong môõ ñeå aên. Coù loaïi truøng teân Hoaøng saéc ruùc aên maøu vaøng; coù loaïi hoä truøng teân laø Traân chaâu ruùc ôû thaän ñeå aên; coù loaïi hoä truøng teân laø Ñaïi traân chaâu ruùc nôi eo löng ñeå aên; coù loaïi hoä truøng teân laø Vò chí ruùc nôi baép chaân ñeå aên; coù boán loaïi hoä truøng teân laø Thuûy maïng, Ñaïi thuûy maïng, Chaâm khaåu vaø Ñao khaåu ruùc ôû trong ruoät ñeå aên; coù naêm loaïi hoä truøng teân laø Nguyeät maõn, Nguyeät dieän, Huy dieäu, Huy dieän vaø Bieät truù ruùc beân hoâng phaûi ñeå aên; coù naêm loaïi hoä truøng teân nhö treân ruùc beân hoâng phaûi ñeå aên; coù boán loaïi hoä truøng teân laø Xuyeân tieàn, Xuyeân haäu, Xuyeân kieân vaø Xuyeân truù ruùc ôû trong xöông ñeå aên; coù boán loaïi hoä truøng teân laø Ñaïi baïch, Tieåu baïch, Truøng vaân vaø Xuù khí ruùc ôû trong maïch ñeå aên; coù boán loaïi hoä truøng teân laø Sö töû, Bò löïc, Caáp tieãn vaø Lieân hoa ruùc trong sanh taïng ñeå aên; coù hai loaïi hoä truøng teân laø An chí vaø Caän chí ruùc trong thuïc taïng ñeå aên; coù boán loaïi hoä truøng teân laø Dieâm khaåu, Uaån khaåu, Voõng khaåu vaø Töôùc khaåu ruùc nôi ñöôøng tieåu ñeå aên; coù boán loaïi hoä truøng teân laø Öng taùc, Ñaïi taùc, Tieåu hình vaø Tieåu thuùc ruùc nôi ñöôøng ñaïi tieän ñeå aên; coù hai loaïi hoä truøng teân laø Haéc khaåu vaø Ñaïi khaåu ruùc nôi baép ñuøi ñeå aên; coù hai loaïi hoä truøng teân laø Laïi vaø Tieåu laïi ruùc nôi ñaàu goái ñeå aên; coù moät hoä truøng teân Ngu caên ruùc nôi baép chaân ñeå aên; coù moät hoä truøng teân laø Haéc caûnh ruùc nôi baøn chaân ñeå aên. Naøy Nan-ñaø, thaân goïi laø Saéc naøy thöôøng coù taùm vaïn hoä truøng ruùc aên nhö vaäy neân thaân thuôøng bò noùng böùc, meät moõi, ñoùi khaùt; trong taâm laïi coøn khoå naõo öu phieàn... caùc bònh hieän tieàn maø khoâng coù löông y naøo trò laønh ñöôïc. Naøy Nan-ñaø, trong bieån Höõu sanh töû coù nhieàu khoå naõo nhö vaäy taïi sao coøn öa thích luaân chuyeån trong aáy; laïi nöõa thaân maïng coøn bò caùc thaàn, caùc bònh naém giöõ nhö thieân thaàn, thieân long baùt boä caùc quyû thaàn... naém giöõ; hoaëc bò caùc aùch naïn do nhaät nguyeät caùc sao... laøm cho thaân khoå naõo khoâng theå noùi heát. Naøy Nan-ñaø, ai laïi öa thích vaøo thai meï ôû trong sanh töû chòu khoå naõo nhö theá, sanh thaønh nhö theá, tröôûng thaønh nhö theá. Uoáng söõa meï voïng töôûng cho laø ngon vaø caùc thöùc aên uoáng khaùc ñeå daàn tröôûng thaønh; cho duø ñöôïc an laïc khoâng bònh, y thöïc vöøa yù vaø thoï ñeán traêm tuoåi thì

SOÁ 1451 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA TAÏP SÖÏ, Quyeån 12 3

cuõng ñaõ nguû gaàn nöûa ñôøi ngöôøi. Ñaàu tieân laø môùi sanh, keá laø ñoàng töû, ñeán khi tröôûng thaønh laïi bò öu buoàn vaø caùc bònh böùc baùch, voâ löôïng khoå xuùc naõo thaân khoâng theå noùi heát ; ñeán khi khoâng chòu noåi thì laïi muoán cheát, thaân naøy vui ít khoå nhieàu tuy taïm thôøi duy trì nhöng cuoái cuøng cuõng seõ hoaïi dieät. Naøy Nan-ñaø, coù sanh thì phaûi cheát khoâng coù tröôøng toàn, cho duø ñöôïc thöùc aên vaø thuoác thang ñeå keùo daøi maïng soáng trong nhieàu naêm, cuoái cuøng cuõng khoâng thoaùt khoûi thaàn cheát gieát haïi vaø ñöa ra boû nôi ñoàng troáng. Vì vaäy thaân naøy khoâng neân tham ñaém, neân chuyeân caàn tích tuï tö löông cho ñôøi sau, khoâng neân phoùng daät, sieâng tu phaïm haïnh chôù coù löôøi bieáng. Thöôøng öa thích tu lôïi haïnh, phaùp haïnh, coâng ñöùc haïnh vaø thuaàn thieän haïnh; thöôøng töï quaùn saùt hai nghieäp thieän aùc, giöõ gìn taâm yù chôù ñeå sau naøy hoái haän. Nhöõng gì öa thích ñaõ coù ñeàu phaûi xa lìa, tuøy nghieäp thieän aùc daãn ñeán thoï sanh ñôøi sau. Naøy Nan-ñaø, ñôøi soáng traêm naêm coù möôøi giai ñoaïn: Moät laø môùi sanh naèm trong taû loùt, Hai laø ñoàng töû thích ñuøa giôõn vôùi cac treû am, Ba laø thieáu nieân bieát caûm thoï duïc laïc, Boán laø thieáu traùng vôùi söùc löïcsung maõn, Naêm laø thònh nieân coù trí thích ñaøm luaän, Saùu laø ñaõ tröôûng thaønh kheùo bieát suy nghó tính toaùn, Baûy laø suy daàn, kheùo bieát phaùp thöùc, Taùm laø giaø yeáu suy nhöôïc, Chín laø quaù giaø yeáu khoâng laøm ñöôïc gì nöõa, Möôøi laø traêm tuoåi chôø cheát. Naøy Nan-ñaø, ñaïi khaùi coù möôøi giai ñoaïn nhö vaäy, neáu tính boán thaùng laøm moät muøa thì moät traêm naêm coù ba traêm muøa; moãi muøa xuaân haï ñoâng ñeàu coù moät traêm laàn. Moät naêm coù möôùi hai thaùng thì trong moät traêm naêm toång coäng laø moät ngaøn hai traêm thaùng ; neáu tính nöûa thaùng thì toång coäng coù hai ngaøn boán traêm nöûa thaùng. Trong ba thôøi ñeàu coù taùm traêm laàn nöûa thaùng, toång coäng laø ba vaïn saùu ngaøn ngaøy ñeâm. Moãi ngaøy aên hai laàn, toång coäng coù baûy vaïn hai ngaøn laàn aên, duø coù luùc khoâng aên vaãn tính chung trong soá naøy. Lyù do khoâng aên goàm coù saân haän hoaëc nguû nghæ hoaëc giöõ trai giôùi, vui chôi hay baän vieäc ñeàu khoâng aên. Ta ñaõ noùi soá löôïng naêm thaùng ngaøy ñeâm vaø aên uoáng cuûa moät ñôøi ngöôøi trong traêm naêm roài, thaày neân khôûi taâm nhaøm lìa. Naøy Nan-ñaø, töø khi sanh ra cho ñeán khi tröôûng thaønh, thaân coù nhieàu bònh hoaëc ôû ñaàu, ôû maét, tai, muõi, löôõi, raêng, yeát haàu, ngöïc, buïng, tay chaân; hoaëc bònh gheû, bònh huûi, ñieân cuoàng, phuø thuûng, ho hen, phong

SOÁ 1451 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA TAÏP SÖÏ, Quyeån 12 4

vaøng, bònh nhieät, ñaøm aám, soát reùt, ñau nhöùc... Toùm löôïc coù moät traêm leû moät bònh veà phong, moät traêm leû moät bònh veà vaøng, moät raêm leû moät bònh veà ñaøm aám, moät taêm leû moät bònh toång hôïp, toång coïng laø boán traêm leû boán bònh coù töø beân trong khoâng moät nieäm ngöøng nghæ. Laïi nöõa theå

cuûa thaân naøy laø voâ thöôøng khoå khoâng voâ ngaõ thöôøng gaàn vôùi phaùp hö hoaïi töû vong, vì vaäy khoâng neân chaáp ñaém. Laïi coùn coù caùc khoå naõo töø beân ngoaøi böùc baùch thaân nhöñoùi khaùt, laïnh noùng, möa tuyeát, ruoài muoãi, gioù buïi, ñoäc truøng... voâ löôïng voâ bieân khoâng theå noùi heát. Höõu tình chaáp ñaém neân ôû trong caùc khoå naõo naøy laáy duïc khoå laøm coäi goác, khoâng nhöõng khoâng bieát lìa boû maø coøn tìm caàu; ñoù laø khoå veà sanh, giaø, bònh, cheát, yeâu thöông maø phaûi xa lìa, oaùn gheùt maø phaûi tuï hoäi, mong caàu maø khoâng ñöôïc vaø khoå veà naêm Thuû uaån. Boán oai nghi ñi ñöùng naèm ngoài cuõng ñeàu khoå, neáu thöôøng ñi maø khoâng ñöùng naèm hay ngoài cuõng khoå vaø caûm thaáy khoù chòu; neáu chæ ñöùng khoâng ñi naèm hay ngoài... cuõng vaäy. Ñaây goïi laø boû khoå caàu khoå, thaûy ñeàu laø khoå sanh khoå dieät, caùc haønh nhaân duyeân noái tieáp phaùt sanh. Nhö lai hieåu roõ neân noùi phaùp veà sanh töû cuûa höõu tình, caùc haønh voâ thöôøng khoâng phaûi laø cöùu caùnh chaân thaät, laø phaùp bieán hoaïi khoâng neân chaáp giöõ, neân caàu bieát ñuû sanh taâm nhaøm lìa, sieâng caàu giaûi thoaùt. Naøy Nan-ñaø, höõu tình trong coõi thieän coù sanh xöù baát tònh khoå naõo nhö vaäy, huoáng chi laø höõu tình trong caùc coõi aùc nhö ngaï quyû, baøng sanh, ñòa nguïc thì khoå naõo caøng khoâng theå noùi heát. Laïi nöõa naøy Nan-ñaø, coù boán tröôøng hôïp nhaäp thai : moät laø chaùnh nieäm trong caû ba thôøi nhaäp, truï vaø xuaát thai; hai laø chæ chaùnh nieäm khi nhaäp vaø truï nhöng khoâng chaùnh nieäm khi xuaát thai; ba laø chæ chaùnh nieäm khi nhaäp thai nhöng khoâng chaùnh nieäm khi truï vaø xuaát thai ; boán laø caû ba thôøi ñeàu khoâng chaùnh nieäm. Haïng ngöôøi naøo chaùnh nieäm caû ba thôøi nhaäp, truï vaø xuaát thai?: Nhö moät loaïi höõu tình phaøm phu thích trì giôùi, thöôøng tu thieän phaùp, thích laøm caùc thaéng söï, laøm vieäc phöôùc, kheùo phoøng hoä, tö duy chaân thaät, khoâng phoùng daät, coù ñaïi trí hueä, laâm chung khoâng hoái tieác thì lieàn thoï sanh ngay. Ñoù laø caùc baäc nhö Döï löu baûy laàn thoï sanh, baäc Gia gia, baäc Nhaát lai, Nhaát gian. Nhöõng vò naøy nhôø tu thieän haïnh neân khi laâm chung tuy bò khoå böùc baùch chòu nhieàu khoå naõo nhöng taâm khoâng taùn loaïn, chaùnh nieäm maø qua ñôøi. Hoï laïi chaùnh nieäm khi vaøo thai meï, bieát roõ caùc phaùp do nghieäp maø sanh, ñeàu töø nhaân duyeân sanh khôûi, thöôøng ôû chung vôùi caùc bònh. Naøy Nan-ñaø, neân bieát thaân naøy laø haàm chöùa baát tònh, baûn chaát voâ thöôøng, laø vaät ngu si doái daït ngöôøi meâ. Thaân naøy nhôø boä xöông laøm cô quan, gaâm maïch noái keát nhau thoâng ñeán caùc huyeät,

SOÁ 1451 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA TAÏP SÖÏ, Quyeån 12 5

môû thòt xöông tuûy raøng buoäc nhau, lôùp da moûng bao phuû beân treân treân neân khoâng thaáy caùi xaáu xa cuûa chuùng. Trong thaân baát tònh naøy, toùc loâng moùng raêng ôû vò trí khaùc nhau, ta laïi chaáp cho laø ngaõ ngaõ sôû neân thöôøng bò chuùng loâi keùo khoâng ñöôïc töï taïi. Thaân naøy thöôøng chaûy muõi daõi, moà hoâi, nöôùc vaøng, ñaøm noùng hoâi thoái; thaän, maät, gan, phoåi, ruoät giaø, ruoät non, phaån, nöôùc tieåu raát gôùm vôùi caùc loaøi truøng soáng ôû beân trong. Loã treân loã döôùi thöôøng chaûy chaát dô; sanh taïng, thuïc taïng ñöôïc phuû baèng lôùp

da moûng ; khi leân nhaø xí thaày neân quaùn saùt chuùng. Khi nhai thöùc aên, haøm raêng caén thöùc aên, nöôùc mieáng thaám öôùt roài nuoát vaøo coå hoïng xuoáng buïng; thaân naøy do boä xöông khoâ ñöôïc lieân keát vôùi nhau maø voïng töôûng cho laø ñeïp. Naøy Nan-ñaø, thaân naøy baét ñaàu töø Yeát-la-lam, Yeát boä ñaø, Beá thi, Kieän nam, Baùt la xa khö ñeàu laø vaät oâ ueá baát tònh maø ñöôïc sinh tröôûng; töø khi sanh ra cho ñeán giaø cheát bò troùi buoäc trong luaân hoài nhö trong haàm toái ñen, trong gieáng hoâi thoái, thöôøng ñöôïc nuoâi döôõng baèng thöùc aên vôùi caùc vò maïn nhaït ñaéng cay chua. Laïi nöõa thai nhi naèm trong buïng meï chòu khoå noùng nhö naèm trong noài baát tònh ; khi meï ñi ñöùng naèm ngoài, thai nhi nhö bò naêm choã troùi, nhö bò löûa chaâm khoâng theå chòu noåi. Thai nhi tuy ôû trong haàm noùng chòu khoå naõo nhö vaäy, nhöng do lôïi caên neân taâm khoâng taùn loaïn. Laïi coù moät loaïi höõu tình baïc phöôùc naèm ngang hay ngöôïc trong buïng meï, do nghieäp löïc nhaân duyeân ñôøi tröôùc hoaëc do meï aên caùc thöùc aên laïnh noùng chua ngoït… khoâng ñieàu hoøa, hoaëc uoáng quaù nhieàu nöôùc, hoaëc haønh daâm quaù nhieàu, hoaëc nhieàu taät bònh, hoaëc nhieàu saàu naõo, hoaëc bò teù ngaõ hoaëc bò ñaùnh neân thaân meï noùng soát thì thai nhi cuõng bò noùng soát theo vaø khoå naõo vì noùng soát. Thai nhi bò khoå neân chuyeån ñoäng, do thaân naèm ngang neân khoâng theå ra ngoaøi; luùc ñoù coù ngöôøi nöõ hieåu bieát duøng daàu thoa vaøo tay roài ñöa tay vaøo trong saûn moân nheï nhaøng ñeå thai nhi veà vò trí ban ñaàu. Khi chaïm vaøo tay ngöôøi thai nhi cuõng khoå naõo, ví nhö beù gaùi hay trai bò ñöùt da laïi bò raéc tro leân raát laø khoå naõo. Tuy thoï khoå naõo naøy nhöng do lôïi caên neân thai nhi chaùnh nieäm khoâng taùn loaïn. ÔÛ trong buïng meï chòu khoå, khi saép sanh ra cuõng khoå, do gioù nghieäp neân tay cuûa noù naém laïi, caùc chi co laïi raát ñau ñôùn; khi saép ra ngoaøi thaân thai nhi bò söng taùi xanh, nhö ung nhoït bò söng khoâng theå chaïm vaøo; laïi bò ñoùi khaùt noùng böùc laøm khoå naõo. Do nhaân duyeân cuûa gioù nghieäp ñaåy thai nhi ra ngoaøi, laïi bò gioù ngoaøi chaïm vaøo neân thai nhi caûm thaáy nhö bò xaùt tro vaøo veát thöông raát khoå naõo. Tuy thoï khoå naøy nhöng do lôïi caên baäc thöôïng neân thai nhi chaùnh nieäm khoâng taùn loaïn. Taát caû höõu tình trong ba thôøi nhaäp truï vaø xuaát thai ñeàu khoå naõo nhö theá, ai laø ngöôøi trí laïi öa thích nhaäp thai?

SOÁ 1451 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA TAÏP SÖÏ, Quyeån 12 6

Haïng ngöôøi naøo chaùnh nieäm khi nhaäp truï nhöng khoâng chaùnh nieäm khi xuaát thai? Nhö moät loaïi höõu tình phaøm phu thích trì giôùi, thöôøng tu thieän phaùp, thích laøm caùc thaéng söï, laøm vieäc phöôùc, kheùo phoøng hoä, tö duy chaân thaät, khoâng phoùng daät, coù ñaïi trí hueä, laâm chung khoâng hoái tieác thì lieàn thoï sanh ngay. Ñoù laø caùc baäc nhö Döï löu baûy laàn thoï sanh, baäc Gia gia, baäc Nhaát lai, Nhaát gian. Nhöõng vò naøy nhôø tu thieän haïnh neân khi laâm chung tuy bò khoå böùc baùch chòu nhieàu khoå naõo nhöng taâm khoâng taùn loaïn, chaùnh nieäm maø qua ñôøi… nhö treân cho ñeán caâu tuy chòu khoå naõo naøy nhöng do lôïi caên baäc trung neân tuy nhaäp vaø truï thai chaùnh nieäm, xuaát thai laïi khoâng chaùnh nieäm. Ai laø ngöôøi trí laïi öa thích nhaäp thai? Haïng ngöôøi

naøo chaùnh nieäm khi nhaäp thai nhöng khoâng chaùnh nieäm khi truï vaø xuaát thai? Coù loaïi höõu tình phaøm phu thích trì giôùi… nhö treân cho ñeán caâu tuy chaùnh nieäm khi nhaäp thai, nhöng vì laø haïng lôïi caên baäc haï neân khi nhaäp thai thì bieát, nhöng khi truï thai vaø xuaát thai laïi khoâng bieát. Ai laø ngöôøi trí laïi öa thích nhaäp thai? Haïng ngöôøi naøo caû ba thôøi nhaäp truï xuaát thai ñeàu khoâng chaùnh nieäm? Coù loaïi höõu tình phaïm phu öa huûy tònh giôùi, khoâng tu taäp phaùp laønh, thöôøng laøm vieäc aùc, taâm khoâng chaân thaät, thöôøng phoùng daät, khoâng coù trí hueä, tham lam boûn xeûn khoâng theå hueä thí cho ngöôøi, taâm thöôøng mong caàu khoâng coù ñieàu thuaän, thaáy vaø laøm ñieân ñaûo neân khi laâm chung hoái haän, caùc nghieäp baát thieän hieän tieàn. Khi saép cheát bò thoáng khoå böùc baùch neân taâm yù roái loaïn, vì khoå naõo neân khoâng töï nhôù bieát ta laø ai, töø ñaâu ñeán ñaây vaø ñang ñi veà ñaâu. Ñoù laø haïng ngöôøi khoâng chaùnh nieäm caû trong ba thôøi nhaäp truï xuaát thai. Naøy Nan-ñaø, nhöõng höõu tình naøy sanh trong coõi ngöôøi tuy chòu khoå naõo nhö vaäy nhöng ñoù laø thaéng xöù, trong voâ löôïng traêm ngaøn caâu chi kieáp khoù ñöôïc laøm thaân ngöôøi. Neáu sanh leân trôøi thöôøng sôï bò khoå yeâu thích maø phaûi xa lìa, neân khi saép qua ñôøi caùc vò thieân khaùc thöôøng caàu cho ngöôøi naøy ñöôïc sanh vaøo thieän xöù ôû theá gian. Thieän xöù ôû theá gian chính laø coõi trôøi ngöôøi, vì thaân ngöôøi khoù ñöôïc, xa lìa caùc naïn xöù laïi caøng khoù hôn. Naïn xöù chính laø ba ñöôøng aùc: moät laø ñòa nguïc thöôøng chòu khoå sôû khoác lieät khoâng nhö yù; hai laø ngaï quyû nhieàu saân haän, taâm khoâng nhu hoøa, doái gaït hai nhau, tay dính ñaày maùu khoâng coù taâm töø, hình daùng xaáu xí, ai thaáy ñeàu sôï haõi, cho duø gaàn vôùi ngöôøi cuõng chòu noãi khoå ñoùi khaùt; ba laø baøng sanh coù voâ löông voâ bieân loaøi ñeàu laøm vieäc voâ nghóa, laøm haïnh phi phaùp, laøm haïnh baát thieän khoâng thuaàn chaát, aên nuoát laãn nhau, maïnh hieáp yeáu. Coù loaïi baøng sanh töø khi sanh ra, lôùn leân cho ñeán

SOÁ 1451 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA TAÏP SÖÏ, Quyeån 12 7

khi cheát ñeàu soáng trong choã toái taêm baát tònh nhö gioøi boï; hoaëc taïm thôøi thaáy aùnh saùng nhö ruoài muoãi, ong böôùm … Laïi coøn coù voâ löôïng voâ bieân loaøi luoân sanh tröôûng trong toái taêm chòu khoå ngu meâ laø do ñôøi tröôùc hoï laø keû ngu si, khoâng nghe kinh phaùp, buoâng lung thaân khaåu yù, tham d8aùm nguû duïc laïc, laøm caùc vieäc aùc. Laïi coù voâ löôïng voâ bieân loaøi baøng sanh sanh ra vaø lôùn leân trong nöôùc nhö caù, ba ba … laø do ñôøi tröôùc thaân khaåu yù laøm vieäc aùc … nhö treân. Laïi coù voâ löôïng voâ bieân loaøi baøng sanh heã nghe muùi phaån tieåu lieàn chaïy ñeán ñeå kieám aên nhö ruoài, boï hung, keân keân, choù … laø do ñôøi tröôùc taïo aùc nghieäp neân naïy chòu quaû baùo naøy. Laïi coù voâ löôïng voâ bieân loaøi baøng sanh thöôøng laáy coû caây vaø chaát baát tònh laøm thöùc aên nhö voi, ngöïa, boø … laø do ñôøi tröôùc taïo aùc nghieäp neân nay chòu quaû baùo naøy. Laïi nöõa naøy Nan-ñaø, bieån Höõu sanh töû ñau khoå thay, löûa chaùy höøng höïc noùng böùc, khoâng moät chuùng sanh naøo laø khoâng bò thieâu ñoát, ñeàu laø do löûa ôû maét tai muõi löôõi thaân yù höøng thaïnh vì tham caàu

caûnh tröôùc maét laø saéc thanh höông vò xuùc phaùp. Sao goïi laø löûa höøng thaïnh ? : ñoù laø löûa tham saân si, löûa sanh laõo bònh töû, löûa öu bi khoå naõo ñoäc haïi thöôøng töï thieâu ñoát neân khoâng ai thoaùt khoûi caû. Naøy Nan-ñaø, ngöôøi löôøi bieáng chòu nhieàu thoáng khoå bôûi phieàn naõo troùi buoäc, laøm phaùp baát thieän neân luaân hoài khoâng döùt, maõi maõi sanh töû. Ngöôøi tinh taán ñöôïc an laïc, phaùt taâm doõng maõnh ñoaïn tröø phieàn naõo, tu taäp thieän phaùp khoâng luùc naøo xa lìa vieäc thieän. Vì vaäy thaày neân quaùn saùt thaân naøy, khoâng bao laâu nöõa da thòt gaân xöông ... seõ tan raõ, thaày neân nhaát taâm chôù coù bieáng nhaùc, chöa chöùng ngoä thì neân caàu chöùng ngoä, thaày neân tu hoïc nhö vaäy. Naøy Nan-ñaø, ta khoâng tranh luaän vôùi theá gian nhöng theá gian coá tranh luaän vôùi ta, vì sao, vì ngöôøi bieát phaùp khoâng tranh luaän vôùi ngöôøi khaùc, vì ñaõ lìa ngaõ ngaõ sôû thì tranh luaän vôùi ai ; ngöôøi khoâng hieåu bieát neân khôûi voïng chaáp. Ta ñaõ chöùng chaùnh giaùc neân noùi nhö vaäy, vì ta ñaõ lieãu tri taát caû phaùp. Naøy Nan-ñaø, lôøi ta noùi coù sai khaùc khoâng ? Nan-ñaø ñaùp: "lôøi Theá toân noùi khoâng coù sai khaùc", Phaät noùi: "laønh thay Nan-ñaø, lôøi Nhö lai noùi chaéc chaén khoâng sai vì lôøi Nhö lai noùi laø chaân thaät ngöõ, laø thaät ngöõ, laø nhö ngöõ, laø lôøi khoâng sai khaùc, lôøi khoâng hö doái. Nhö lai muoán cho theá gian ñöôïc an laïc maõi vaø ñöôïc lôïi ích thuø thaéng. Ta laø baäc bieát ñaïo, hieåu ñaïo, thuyeát ñaïo, khai ñaïo, laø baäc ñaïi ñaïo sö, laø Nhö lai, Baïc giaø phaïm, ÖÙng chaùnh ñaúng giaùc, Minh haïnh tuùc, Thieän theä, Theá gian giaûi, Voâ thöôïng só, Ñieàu ngöï tröôïng phu, Thieân nhôn sö, Phaät, Theá Toân. Ngöôøi ñôùi khoâng bieát khoâng tin neân thöôøng noâ leä caùc caên, chæ thaáy trong baøn tay chöù khoâng thaáy ñöôïc lôïi lôùn, vieäc deã khoâng tu laïi thöôøng laøm vieäc khoù. Nan-ñaø, haõy taïm gaùt caûnh giôùi trí hueä

SOÁ 1451 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA TAÏP SÖÏ, Quyeån 12 8

naøy qua moät beân, thaày haõy duøng maét thòt quaùn saùt, neáu bieát nhöõng gì ñaõ thaáy ñeàu laø hö voïng thì ñöôïc giaûi thoaùt. Nan-ñaø, thaày chôù tin theo ta, chôù thuaän theo yù muoán cuûa ta, chôù y theo lôøi ta noùi, chôù quaùn töôùng cuûa ta, chôù theo kieán giaûi ñaõ coù cuûa Sa moân, chôù vì cung kính Sa moân maø noùi Sa moân Kieàu-ñaùp-ma laø ñaïi sö cuûa toâi. Thaày chæ neân ñoái vôùi phaùp maø ta ñaõ chöùng ñaéc, ôû moät nình nôi tòch tónh ñeå tö duy quaùn chieáu, thöôøng tu taäp vaø duïng taâm ñoái vôùi phaùp ñaõ quaùn chieáu thì ñöôïc thaønh töïu quaùn töôûng vaø truï trong chaùnh nieäm. Haõy töï mình laøm hoøn ñaûo cho mình, töï mình laøm choã nöông cho mình ; laáy phaùp laøm hoøn ñaûo, laáy phaùp laøm choã nöông, khoâng coù hoøn ñaûo hay choã nöông naøo khaùc. Naøy Nan-ñaø, neáu Bí-soâ naøo thöôøng tö duy nhö vaäy, tinh caàn heä nieäm ñöôïc chaùnh giaûi roài thì ñoái vôùi caùc saân naõo ñaõ coù trong theá gian seõ ñöôïc ñieàu phuïc. Ñoù laø tuøy quaùn noäi thaân laø khoå, neân bieát quaùn ngoaïi thaân vaø noäi ngoaïi thaân cuõng nhö vaäy. Keá ñeán quaùn phaùp Taäp, Dieät trong thaân, neáu truï ñöôïc hai phaùp quaùn thaân naøy thì seõ ñöôïc chaùnh nieäm; hoaëc chæ coù trí, kieán, nieäm, khoâng truï maø truï thì ñoái vôùi theá gian naøy bieát roõ khoâng neân chaáp thuû.

Keá ñeán quaùn noäi thoï, ngoaïi thoï vaø noäi ngoaïi thoï; noäi taâm, ngoaïi taâm vaø noäi ngoaïi taâm; noäi phaùp, ngoaïi phaùp vaø noäi ngoaïi phaùp, tinh caàn heä nieäm ñeå ñöôïc chaùnh giaûi. Naøy Nan-ñaø, ñoù laø Bí-soâ töï mình laøm hoøn ñaûo cho mình, töï mình laøm choã nöông cho mình; laáy phaùp laøm hoøn ñaûo, laáy phaùp laøm choã nöông, khoâng coù hoøn ñaûo hay choã nöông naøo khaùc. Naøy Nan-ñaø, coù baäc tröôïng phu taùnh chaát tröïc, lìa doái traù, vaøo saùng sôùm ñeán gaëp ta, ta tuøy caên cô duøng thieän phaùp chæ daïy thì vò aáy seõ ñeán trình sôû ñaéc vaøo buoåi chieàu ; neáu ñöôïc chæ daïy vaøo buoåi chieàu, vò aáy seõ ñeán trình sôû ñaéc vaøo saùng hoâm sau. Naøy Nan-ñaø, thieän phaùp cuûa ta ñöa ñeán chöùng ngoä ngay trong hieän taïi, coù theå tröø nhieät naõo, kheùo öùng thôøi cô, deã laøm phöông tieän, laø phaùp töï giaùc, kheùo laøm choã chôû che. Neáu töï ñeán nghe ta thuyeát phaùp, thuaän vôùi tòch tònh coù theå chöùng ñöôïc Boà-ñeà. Vì theá neáu thaáy phaùp coù töï lôïi, lôïi tha vaø töï tha ñeàu lôïi thì thaày neân thöôøng tu hoïc; ñoái vôùi phaùp xuaát gia neân caån thaän haønh trì chôù ñeå thôøi giôø luoáng qua. Phaûi chöùng ñöôïc thaéng quaû voâ vi an laïc, thoï ngöôøi khaùc cuùng döôøng y thöïc, ngoïa cuï, thuoác thang… thì phaûi laøm cho thí chuû ñöôïc phöôùc lôïi lôùn. Thaày neân tu hoïc nhö vaäy. Laïi nöõa naøy Nan-ñaø, chöa coù moät saéc naøo ñaùng öa thích maø sau ñoù khoâng bò bieán hoaïi laø khoâng coù lyù ñoù; khoâng sanh öu phieàn cuõng khoâng coù lyù ñoù. YÙ thaày nghó sao, saéc laø thöôøng hay voâ thöôøng?", ñaùp laø voâ thöôøng, Phaät laïi hoûi: "neáu saéc laø voâ thöôøng thì ñoù laø khoå hay khoâng khoå?", ñaùp laø khoå, Phaät laïi hoûi: "neáu saéc laø voâ thöôøng, khoå töùc laø bieán hoaïi thì vò Thaùnh ñeä töû ña vaên coù

chaáp saéc laø ngaõ, ngaõ coù caùc saéc, saéc thuoäc ngaõ vaø ngaõ ôû trong saéc hay khoâng?", ñaùp laø khoâng. Phaät laïi hoûi: "YÙ thaày nghó sao, thoï töôûng haønh thöùc laø thöôøng hay voâ thöôøng?", ñaùp laø voâ thöôøng, Phaät laïi hoûi: "neáu thoï töôûng haønh thöùc laø voâ thöôøng thì ñoù laø khoå hay khoâng khoå?", ñaùp laø khoå, Phaät laïi hoûi: "neáu thoï töôûng haønh thöùc laø voâ thöôøng, khoå töùc laø bieán hoaïi thì vò Thaùnh ñeä töû ña vaên coù chaáp thoï… thöùc laø ngaõ, ngaõ coù thoï… thöùc, thoï… thöùc thuoäc ngaõ vaø ngaõ ôû trong thoï… thöùc hay khoâng?", ñaùp laø khoâng, Phaät noùi: "vì theá neân bieát, caùc loaïi saéc quaù khöù hay vò lai hay hieän taïi hoaëc ôû trong, ôû ngoaøi, hoaëc thoâ hay teá, hoaëc thuø thaéng hay haï lieät, hoaëc gaàn hay xa… ñeàu khoâng phaûi laø ngaõ, ngaõ sôû höõu, saéc khoâng thuoäc ngaõ vaø ngaõ khoâng ôû trong saéc. Thoï töôûng haønh thöùc cuõng laïi nhö vaäy, thaày neân duøng chaùnh nieäm, chaùnh hueä maø quaùn saùt kyõ. Neáu quaùn saùt ñöôïc nhö vaäy thì vò Thaùnh ñeä töû ña vaên seõ nhaøm lìa saéc thoï töôûng haønh thöùc; neáu ñaõ nhaøm lìa thì khoâng coøn ñaém nhieãm, khoâng coøn ñaém nhieãm thì ñöôïc giaûi thoaùt; ñaõ ñöôïc giaûi thoaùt thì töï hieåu roõ sanh töû ñaõ taän, phaïm haïnh ñaõ laäp, vieäc laøm ñaõ xong, khoâng thoï thaân sau ". Sau khi nghe Phaät thuyeát phaùp naøy xong, Nan-ñaø lieàn ñöôïc xa lìa traàn caáu, chöùng phaùp nhaõn thanh tònh. Naêm traêm Bí-soâ ñoái vôùi caùc Höõu laäu cuõng

ñöôïc taâm giaûi thoaùt. Phaät noùi keä truøng tuyeân laïi nghóa treân: “Neáu ngöôøi taâm khoâng ñònh, Thì trí khoâng thanh tònh, Khoâng theå ñoaïn caùc Laäu, Vaäy thaày haõy sieâng tu. Ngöôøi thöôøng tu dieäu quaùn, Bieát caùc Uaån sanh dieät, Thì thanh tònh vieân maõn. Chö thieân ñeàu vui möøng, Thaân höõu cuõng hoan hæ. Qua laïi thöôøng meán nhau, Keû tham danh, lôïi döôõng, Nan-ñaø haõy traùnh xa. Chôù thaân caän taïi gia, Ñoái vôùi ngöôøi xuaát gia, Nieäm khôûi: bieån sanh töû, Cuøng taän bôø meù khoå. Ban ñaàu Yeát-la-lam, Thoåi thaønh caùi boïc thòt, Boïc thòt sanh Beá thi,

SOÁ 1451 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA TAÏP SÖÏ, Quyeån 12 10

Beá thi sanh Kieän nam,
Kieän nam chuyeån bieán daàn,
Sanh ra ñaàu, boán chi,
Caùc xöông hôïp thaønh thaân,
Ñeàu coù töø nghieäp nhaân,
Xöông ñaàu coù chín ñoát,
Lieân keát hai xöông caèm.
Raêng coù ba möôi hai,
Caùc caên cuõng nhö vaäy.
Nhó caên vaø xöông coå,
Xöông raêng vaø soáng muõi,
Ngöïc, öùc vaø yeát haàu,
Goàm coù möôøi hai xöông.
Hoá maét coù boán xöông,
Xöông vai cuõng hai caëp.
Hai tay, caùc ngoùn tay,
Toång coäng naêm möôi xöông.
Sau coå coù taùm xöông, Xöông soáng ba möôi hai, Giuùp xuông hoâng beân phaûi,
Noái nhau coù möôøi ba,
Hoâng traùi noái lieàn sanh,
Cuõng coù möôøi ba xöông,
Caùc xöông lieân keát nhau,
Ba lieân keát vôùi ba,
Hai moùc noái vôùi hai.
Xöông khaùc khoâng noái nhau,
Laø hai chaân traùi phaûi,
Toång coù naêm möôi xöông,
Thaønh batraêm möôøi saùu,
Ñeå choáng giöõ trong thaân,

Ñoát xöông moùc giöõ nhau,
Hôïp thaønh thaân chuùng sanh.
Baäc thaät ngöõ noùi ra,
Baäc chaùnh giaùc hieåu bieát,
Töø chaân leân ñeán ñaàu,
Laø ueá taïp, khoâng chaéc,
Mong manh nhö nhaø coû,
SOÁ 1451 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA TAÏP SÖÏ, Quyeån 12 11

Chæ nhôø xöông choáng giöõ,
Maùu thòt toâ cuøng khaép,
Do ñaây thaønh thaân naøy.
Nhö ngöôøi maùy baèng goã,
Nhö hình töôïng huyeãn hoùa,
Neân quaùn saùt thaân naøy,
Gaân maïch quaán giöõ nhau,
Da öôùt bao boïc laïi,
Chín choã coù sang moân,
Khaép nôi thöôøng tuoân chaûy,
Caùc baát tònh, phaån tieåu.
Ví nhö kho, boà luùa,
Ñöïng ñaày luùa, nguõ coác,
Thaân naøy cuõng nhö vaäy,
Beân trong ñaày taïp ueá.
Cô quan xöông vaän ñoäng,
Mong manh khoâng chaéc chaén,
Ngöôøi ngu thöôøng yeâu thích,
Ngöôøi trí khoâng ñaém nhieãm.
Daõi, moà hoâi thöôøng chaûy,
Maùu muõ luoân traøn ñaày,
Môõ vaøng laãn nöôùc söõa,
Naõo ñaày trong ñaàu laâu,
Ngöïc, caùch moâ, ñaøm aám,
Sanh, thuïc taïng beân trong,
Cao môõ vaø bì moâ,
Ruoät, bao töû, nguõ taïng,
Caùc baát tònh ôû chung,
Ñeàu laày nhaày nhö theá.
Thaân toäi naøy ñaùng sôï,

Ñaây chính laø oan gia.
Ngöôøi khoâng hieåu tham duïc,
Ngu si thöôøng baûo hoä.
Thaân xuù ueá nhö theá,
Nhö thaønh quaùch hoâi thoái,
Ngaøy ñeâm phieàn naõo böùc,
Dôøi ñoåi khoâng taïm ngöøng,
Thaønh laø thaân, xöông (laø) töôøng,
SOÁ 1451 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA TAÏP SÖÏ, Quyeån 12 682

Toâ traùt baèng maùu thòt, Tham saân si veõ maøu, Tuøy choã maø trang trí, Thaønh thaân xöông ñaùng nhaøm, Maùu thòt hôïp lieàn nhau, Thöôøng bò aùc tri thöùc, Khoå trong ngoaøi nung naáu. Nan-ñaø, thaày neân bieát, Lôøi ta ñaõ khuyeân nhaéc, Haõy ghi nhôù ngaøy ñeâm, Chôù nghó ñeán caûnh duïc, Neáu muoán xa lìa duïc, Thöôøng khôûi quaùn nhö theá, Sieâng caàu quaû giaûi thoaùt, Ra khoûi bieån sanh töû". Theá toân thuyeát giaûng kinh Nhaäp thai meï naøy xong, Nan-ñaø vaø naêm traêm Bí-soâ ñeàu hoan hæ tín thoï phuïng haønh. Luùc ñoù Nan-ñaø ra khoûi choã hieåm naïn trong sanh töû, ñöôïc ñeán Nieát-baøn cöùu caùnh an oån, chöùng quaû A-la-haùn lieàn hoan hæ noùi keä: " Taâm kính daâng vaät taém, Nöôùc saïch vaø höông thoa, Nhôø tu caùc nhaân phöôùc, Neân ñöôïc thaéng quaû naøy". Caùc Bí-soâ nghe keä naøy roài ñeàu khôûi nghi neân thænh hoûi Phaät: "Theá toân, Bí-soâ Nan-ñaø ñôøi tröôùc ñaõ taïo nghieäp gì, nhôø nghieäp löïc naøy neân nay ñöôïc thaân saéc vaøng ñuû ba möôi hai töôùng toát trang nghieäm, chæ thaáp hôn Phaät boán ngoùn tay. Tuy raát luyeán AÙi caûnh duïc nhöng laïi ñöôïc Ñaïi sö thöông xoùt ñoä thoaùt ra khoûi bieån sanh töû, ñöôïc ñeán Nieát-baøn cöùu caùnh an oån?", Phaät baûo caùc Bí-soâ: "nghieäp maø Nan-ñaø ñaõ laøm ñôøi tröôùc nay ñöôïc thaønh thuïc neân thoï quaû baùo naøy..., nhö baøi keä: "Duø traûi qua traêm kieáp, Nghieäp ñaõ taïo khoâng maát, Khi nhaân duyeân hoäi hoïp, Töï thoï laáy quaû baùo". Quaù khöù caùch ñaây chín möôi moát kieáp, luùc con ngöôøi thoï ñeán taùm vaïn tuoåi, coù Phaät Tyø-baø-thi Phaät ñuû möôøi hieäu: Nhö lai, Baïc giaø phaïm, ÖÙng chaùnh ñaúng giaùc, Minh haïnh tuùc, Thieän theä, Theá gian giaûi, Voâ thöôïng só, Ñieàu ngöï tröôïng phu, Thieân nhôn sö, Phaät, Theá Toân xuaát

SOÁ 1451 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA TAÏP SÖÏ, Quyeån 12 683

hieän trong theá gian. Phaät cuøng saùu vaïn hai ngaøn Bí-soâ du haønh trong nhaân gian, ñi ñeán kinh thaønh Thaân tueä, truï trong röøng Thaân tueä. Luùc ñoù Phaät thaáy ngöôøi em khaùc meï tham ñaém caûnh duïc neân khuyeân xuaát gia, laøm phöông tieän khieán vò aáy ñöôïc ra khoûi bieån sanh töû vaø ñeán ñöôïc Nieát-baøn cöùu caùnh an oån. Vua nöôùc naøy hieäu laø Höõu thaân duøng phaùp trò nöôùc neân ñaát nöôùc phoàn thònh, nhaân daân no aám, trong nöôùc khoâng coù naïn troäm caép... vua cuõng coù ngöôøi em khaùc meï tham ñaém caûnh duïc. Luùc ñoù

vua nghe tin Phaät vaø Taêng truï trong röøng Thaân tueä neân cuøng vöông töû, ñaïi thaàn… ñeán choã Phaät ñaûnh leã ngoài moät beân nghe Phaät noùi phaùp, Theá toân tuøy thuaän noùi phaùp chæ daïy cho vua vaø moïi ngöôøi ñöôïc lôïi hæ vaø ñöôïc thaéng giaûi. Ngöôøi em khaùc meï cuûa vua khoâng chòu ñi neân con cuûa ñaïi thaàn vaø caùc thaân höõu laø ngöôøi ñaõ phuûi ñöôïc buïi traàn, ñeán noùi raèng: “baïn bieát khoâng, vua vaø caùc vöông töû ñaïi thaàn… ñeán gaëp Phaät nghe phaùp ñeàu ñöôïc thaéng giaûi. Thaân ngöôøi khoù ñöôïc nay baïn ñaõ ñöôïc, vì sao vaãn tham ñaém caûnh duïc khoâng chòu ñeán gaëp Phaät?”, vöông ñeä naøy nghe roài caûm thaáy xaáu hoå neân mieãn cöôõng ñi vôùi caùc baïn ñeán choã Phaät. Bí-soâ em cuûa Phaät sau khi hoûi roõ nguyeân do lieàn noùi: “ta laø em cuûa Phaät, khi coøn taïi gia ta cuõng tham ñaém caûnh duïc, nhôø Phaät khuyeân xuaát gia vaø laøm phöông tieän khieán ta ñöôïc ñeán Nieát-baøn cöùu caùnh an oån ; khoâng ngôø nay cuõng coù keû ngu si gioáng nhö ta tröôùc kia. Caùc vò töø bi daãn daét vò naøy ñeán gaëp Phaät laø toát”. Khi vöông ñeä cuøng caùc baïn ñeán choã Phaät, Phaät quaùn caên côù vaø taùnh duïc cuûa vöông ñeä naøy maø thuyeát phaùp khieán sanh loøng tin saâu xa. Luùc ñoù vöông ñeä naøy rôøi khoûi choã ngoài, tròch baøy vai höõu chaép tay baïch Phaät: “Theá toân, cuùi xin Theá toân vaø caùc Thaùnh chuùng thoï con thænh ñeán nhaø con taém nöôùc noùng trong nhaø aám vaøo ngaøy mai”, Phaät im laëng nhaän lôøi, vöông ñeä bieát Phaät ñaõ nhaän lôøi lieàn ñaûnh leã Phaät roài ra veà. Vöông ñeä sau khi trôû veà cung lieàn ñeán gaëp vua cung kính taâu raèng: “Ñaïi vöông, thaàn ñaõ ñeán gaëp Phaät nghe phaùp vaø sanh loøng tin saâu xa neân nhaøm lìa caûnh duïc. Thaàn ñaõ thænh Phaät vaø Taêng ngaøy mai ñeán nhaø taém nöôùc noùng trong nhaø aám, Phaät ñaõ nhaän lôøi. Phaät laø baäc maø ngöôøi trôøi neân cuùng döôøng, xin Ñaïi vöông cho queùt doïn ñöôøng xaù vaø trang nghieâm thaønh quaùch”, vua nghe roài suy nghó: “em ta tham ñaém caûnh duïc raát khoù can ngaên maø Phaät laïi ñieàu phuïc ñöôïc, thaät laø hy höõu”, nghó roài lieàn noùi: “raát toát, em haõy lo lieäu moïi thöù trong nhaø aám, coøn ta seõ cho trang nghieâm thaønh quaùch”, vöông ñeä vui möøng lui trôû veà cung cuûa mình. Luùc ñoù vua baûo ñaïi thaàn: “khanh haõy thoâng baùo cho daân bieát saùng mai Phaät seõ vaøo thaønh, daân trong thaønh vaø nhöõng ngöôøi töø xa ñeán haõy tuøy söùc cuûa mình queùt doïn ñöôøng saù vaø trang nghieâm thaønh quaùch ñeå

SOÁ 1451 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA TAÏP SÖÏ, Quyeån 12 684

nghinh ñoùn Ñaïi sö”, ñaïi thaân tuaân lònh vua ñi thoâng baùo cho daân… nhö treân. Luùc ñoù vöông ñeä lo lieäu ñaày ñuû nöôùc thôm, daàu thôm, saép ñaët choã ngoài trong nhaø aám cho Phaät vaø Taêng taém; khi thaáy thaân Phaät saéc vaøng vôùi ba möôi hai töôùng toát, taùm möôi veû ñeïp trang nghieâm, vöông ñeä hoan hæ khôûi loøng tin saâu xa neân sau ñoù lieàn ôû tröôùc Phaät phaùt nguyeän: “nguyeän nhôø nhaân thieän naøy ôû trong ñôøi vò lai, con ñöôïc thaân saéc vaøng kim nhö Phaät hieän nay. Nhö em cuûa Theá toân tham ñaùm caûnh duïc, nhôø Phaät cöùu thoaùt ra khoûi sanh töû, ñeán ñöôïc Nieát-baøn cöùu caùnh an oån ; con nguyeän ñôøi vò lai ñöôïc laøm em cuûa Phaät, laïi ñöôïc thaân saéc vaøng kim, duø con coù tham ñaém

caûnh duïc vaãn ñöôïc Phaät cöùu thoaùt con ra khoûi soâng AÙi nhieãm, ñeán ñöôïc Nieát-baøn cöùu caùnh an oån". Naøy caùc Bí-soâ, vöông ñeä cuûa vua Thaân tueä thuoû xöa chính laø Nan- ñaø ngaøy nay. Do ñôøi tröôùc thænh Phaät Tyø-baø-thi taém nöôùc thôm trong nhaø aám roài tònh taâm phaùt nguyeän, nhôø nhaân thieän ñoù neân nay ñöôïc laøm em ta vôùi thaân saéc vaøng kim, laïi ñöôïc ta cöùu thoaùt ra khoûi soâng AÙi nhieãm, ñeán ñöôïc Nieát-baøn cöùu caùnh an oån". Luùc ñoù caùc Bí-soâ vaãn coøn nghi neân thænh hoûi Phaät: "Theá toân, Bí-soâ Nan-ñaø ñaõ töøng taïo nghieäp gì maø nay laïi coù ñuû ba möôi hai töôùng cuûa baäc ñaïi tröôïng phu?", Phaät baûo caùc Bí-soâ: "caùc thaày laéng nghe: Quaù khöù, trong moät tuï laïc coù moät tröôûng giaû giaøu coù, thoï duïng ñaày ñuû ; oâng coù moät khu vöôøn hoatraùi sum sueâ... thích hôïp cho ngöôøi xuaát gia nöông ôû. Vaøo thôøi ñoù khoâng coù Phaät, chæ coù Phaät Bích chi ra ñôøi thöôøng thöông xoùt ngöôøi ngheøo khoå, thích ôû nôi thanh tònh laø phöôùc ñieàn cuûa theá gian. Vò naøy du haønh ñeán tuï laïc naøy, thaáy khu vöôøn cuûa tröôûng giaû muoán döøng truï; ngöôøi giöõ vöôøn thaáy lieàn noùi: "thieän lai Thaùnh giaû, xin haõy döøng truï ôû ñaây". Ñeâm ñoù, vò Ñoäc giaùc nhaäp ñònh Hoûa quang, ngöôøi giöõ vöôøn nhìn thaáy roài lieàn suy nghó: "vò Thaùnh giaû naøy thaønh töïu thaéng haïnh nhö vaäy", nghó roài lieàn ñeán baïch vôùi tröôûng giaû: "ñaïi gia neân bieát, vò Thaùnh giaû ñang ôû trong vöôøn hoa ñaõ thaønh töïu dieäu haïnh thaàn thoâng, haøo quang soi saùng khaép vöôøn", tröôûng giaû nghe roài voäi ñeán trong vöôøn ñaûnh leã vò Ñoäc giaùc baïch raèng: "Thaùnh giaû caàn thöùc aên, con vì caàu phöôùc, cuùi xin Thaùnh giaû truù trong vöôøn naøy cho con ñöôïc cuùng döôøng aåm thöïc", vò Ñoäc giaùc thaáy tröôûng giaû aân caàn neân truï trong vöôøn naøy thoï tröôûng giaû cuùng döôøng. Sau khi ñöôïc nhaäp thaéng ñònh vaø thoï giaûi thoaùt laïc, vò Ñoäc giaùc suy nghó: "thaân hoâi haùm chòu sanh töû luaân hoài naøy cuûa ta, nay vieäc neân laøm ta ñaõ laøm xong, ta neân nhaäp Nieát-baøn voâ dö", nghó roài bay leân hö khoâng nhaäp ñònh Hoûa quang, hieän caùc thaàn bieán : treân thaân phoùng löûa, döôùi thaân phun nöôùc... roài xaû thaân, nhaäp Nieát-baøn

SOÁ 1451 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA TAÏP SÖÏ, Quyeån 12 685

voâ dö. Luùc ñoù tröôûng giaû duøng goã thôm hoûa thieâu nhuïc thaân cuûa vò Ñoäc giaùc, duøng söõa daäp taét löûa, thu laáy xaù lôïi xaây thaùp cuùng döôøng, laïi duøng ba möôi hai loaïi nöôùc thôm röôùi leân thaùp vaø phaùt nguyeän caàu ñöôïc caùc töôùng toát. Naøy caùc Bí-soâ, tröôûng giaû thuoû xöa chính laø Nan-ñaø ngaøy nay, do thuoû xöa kính tín cuùng döôøng thaùp vaø phaùt nguyeän neân nay ñöôïc quaû baùo coù ba möôi hai töôùng toát". Luùc ñoù caùc Bí-soâ vaãn coøn nghi neân thænh hoûi Phaät: "Theá toân, Bí-soâ Nan-ñaø ñôøi tröôùc ñaõ taïo nghieäp gì maø nay neáu khoâng boû tuïc xuaát gia seõ keá thöøa ngoâi vò Löïc luaân vöông?", Phaät baûo caùc Bí-soâ: "caùc thaày laéng nghe: Quaù khöù Hieàn kieáp, luùc con ngöôøi thoï hai vaïn tuoåi coù Phaät Ca- dieáp ba ra ñôøi ñaày ñuû möôøi hieäu truï trong vöôøn Thi loäc, choã Tieân nhôn ñoïa xöù thuoäc thaønh Baø-la-neâ-tö. Sau khi nhaân duyeân giaùo hoùa ñaõ maõn, Phaät aáy nhaäp Nieát-baøn voâ dö nhö cuûi heát löûa taét.

Luùc ñoù coù vua teân laø Ngaät laät chæ duøng caùc loaïi goã thôm nhö chieân ñaøn, traàm thuûy… ñeå hoûa thieâu nhuïc thaân Phaät aáy, duøng söõa röôùi taét roài thu laáy xaù lôïi ñeã trong bình vaøng, cho xaây baûo thaùp roäng moät du thieän na, cao nöûa du thieän na ñeå cuùng döôøng xaù lôïi Phaät aáy. Vua coù ba ngöôøi con: tröôûng, thöù vaø uùt; luùc ñoù sau khi haáy an trí töôùng luaân roài, ngöôøi con thöù cuûa vua döïng loïng cuùng döôøng thaùp Phaät. Naøy caùc Bí-soâ, ngöôøi con thöù cuûa vua thuoû xöa chính Nan-ñaø ngaøy nay, do trong quaù khöù taâm tín kính döïng loïng cuùng döôøng neân trong hai ngaøn naêm traêm ñôøi thöôøng laøm Löïc luaân vöông cai trò moät chaâu. Ñôøi naøy neáu khoâng xuaát gia vaãn ñöôïc laøm Löïc luaân vöông ñaïi töï taïi”. Luùc ñoù caùc Bí-soâ vaãn coøn nghi neân thænh hoûi Phaät: “Theá toân, Bí-soâ Nan-ñaø ñaõ taïo nghieäp gì maø nay ôû trong caùc ñeä töû cuûa Phaät laø kheùo hoä caên moân baäc nhaát?”, Phaät baûo caùc Bí-soâ: “ñaây laø löïc cuûa phaùt nguyeän, caùc thaày laéng nghe: Trong thôøi Phaät Ca-dieáp ba, Nan-ñaø boû tuïc xuaát gia, Thaân giaùo sö cuûa vò aáy ñöôïc Phaät khen laø kheùo hoä caên moân baäc nhaát. Vò naøy tuy troïn ñôøi tu phaïm haïnh nhöng vaãn khoâng ñöôïc chöùng ngoä, neân khi saép laâm chung phaùt nguyeän: “nguyeän ñem thieän caên tu phaïm haïnh naøy, ôû ñôøi vò lai luùc con ngöôøi thoï traêm tuoåi, coù Phaät Thích ca maâu ni ra ñôøi ñaày ñuû möôøi hieäu, con seõ ñöôïc xuaát gia trong giaùo phaùp cuûa vò Phaät aáy, ñoaïn tröø phieàn naõo chöùng quaû A-la-haùn, seõ ñöôïc vò Phaät aáy khen laø kheùo hoä caên moân baäc nhaát, gioáng nhö Thaân giaùo sö cuûa con hieän giôø”. Naøy caùc Bí-soâ, do nguyeän löïc xöa kia neân nay ôû trong giaùo phaùp cuûa ta, Nan-ñaø laø ngöôøi kheùo hoä caên moân baäc nhaát trong caùc ñeä töû. Naøy

caùc Bí-soâ, heã taïo nghieäp thuaàn ñen thì caûm quaû baùo dò thuïc thuaàn ñen; taïo nghieäp thuaàn traéng thì caûm quaû baùo dò thuïc thuaàn traéng; taïo nghieäp xen taïp thì ñöôïc quaû baùo xen taïp, caùc thaày neân boû nghieäp thuaàn ñen vaø nghieäp xen taïp, phaûi sieâng tu taäp nghieäp traéng”.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.